

OLJEDIREKTORATET

Det Kongelige Nærings- og handelsdepartement
Postboks 8014 Dep
0300 Oslo

Vår saksbehandler
S. Fosse/ T.Gjertsen

Deres ref.
200300170-27/NKS

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
OD 04/1061- /TG/SFo

Dato
17 AUG 2004

Høring - Ny lov om mål og vekt

Oljedirektoratet (OD) viser til brev fra Nærings- og handelsdepartementet av 22.4.2004 som gjelder denne høringen.

Etter vår mening er det gjort et grundig og omfattende arbeid med det lovforarbeid som nå foreligger som utkast til ny lov om mål og vekt. Vi oppfatter utkastet til ny lov om mål og vekt som både lovteknisk og faglig tjenlig. Det er nødvendig for Norge å ha en måleteknisk standard og et måleteknisk kontrollapparat som har tillit både nasjonalt og internasjonalt. Ny lov om mål og vekt synes å være et viktig virkemiddel i så måte.

OD er måleteknisk myndighet og kontrollorgan underlagt Olje- og enegidepartementet (OED) for måling av petroleum for fiskale formål og for beregning av CO₂ avgift for anlegg underlagt petroleumsloven (OED og Finansdepartementet).

Under lov om petroleumsvirksomhet gjelder et omfattende regelverk om måling av petroleum som følger petroleumslovens virkeområde, herunder også på norsk landterritorium, jf. ot.prp. nr. 46 (2002-2003) punkt 2.1.8 og 2.1.4. Det foregår og kontroll av måling av petroleum på terminaler i utlandet knyttet til norske rørledninger hvor norsk regelverks anvendelse er bestemt gjennom traktat med fremmed stat og underliggende avtaler, jf. petroleumsloven § 1-4 første ledd annet punktum. OD håndhever og regelverk om måling etter lov om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomheten.

Petroleumsloven § 4-10 sjette ledd gir hjemmel for å fastsette forskrifter om måling av petroleum, herunder for skatte og avgiftsformål. Rettighetshaver er pålagt å utføre måling og analyser av produsert, henholdsvis solgt petroleum, jf. forskrift til lov om petroleumsvirksomhet gitt ved kgl.res. av 27.6.1997 § 26. Vi viser og til forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og for beregning av CO₂ avgift fastsatt av OD 1.11.2001. Delegasjon fra OED ble gitt 28.6.1985 og 27.12.1990 (CO₂).

OD har mange tiårs erfaring på det måletekniske område og har omfattende kunnskap og dedikert personell som er med å utarbeide regelverk på området og som utfører en omfattende kontrollvirksomhet. Fiskal måling av petroleum skjer innefor en sektor som har vital betydning for den norske økonomien, jf. blant annet st.meld. nr. 38 (2003-2004), punkt 2.1.

Justervesenet kjenner vår virksomhet ved at vi har et faglig og praktisk samarbeid etatene imellom og en samarbeidsavtale som også avklarer grenseflater. Justervesenet bad i brev av 31.8.2001 om uttalelse fra OD i anledning arbeidet med ny lov om mål og vekt og svar ble gitt ved brev av 11.10.2001, vår ref 01/298-18. I brevet er det blant annet redegjort for det gjeldende regelverk om måling av petroleum på lov og forskriftsnivå under petroleumsløven.

Forholdet til annet regelverk er etter vår mening ikke utdypet godt nok i utredningen. Det vi særlig savner er en klar beskrivelse av ODs rolle og virksomhet innefor måling, og den betydningen ny lov om mål og vekt og et nasjonalt ansvarlig måleteknisk organ er tiltenkt i forhold til eksisterende måleteknisk regelverk under petroleumsløven og etter lov om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomheten. Vi stiller oss uforstående til hvorfor en har unnlatt å behandle dette i utredningen, jf. utredningens kap.19, "Forholdet til annet regelverk" hvor slike problemstillinger er tema.

Ny lov om måling vil etter § 2 gjelde for alle forhold av betydning for målinger som foretas og måleresultater som anvendes, med mindre loven eller forskrifter i medhold av loven bestemmer noe annet. Det har ingen betydning om kravet til måling er lovpålagt eller blir gjennomført på frivillig basis, jf. merknadene til § 2, s.134.

Utredningen om ny lov om mål og vekt synes å legge til grunn at ny lov om mål og vekt vil gjelde i petroleumsvirksomheten gjennom petroleumsløven § 1-5, "Annen norsk rett", uten å vurdere betydningen av gjeldende måleteknisk regime under petroleumsløven og lov om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomheten. CO₂-loven har en bestemmelse om måling i § 5. Det vises for øvrig til en videre utdyping av disse spørsmål under.

I utredningen punkt 7.3.2. har prosjektgruppen uttalt seg slik med hensyn til den nye lovs anvendelse i petroleumsvirksomheten, sitat:

"Når det gjelder innretninger til bruk i petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel, så følger det av petrl. § 1-5 at annen norsk rett også kommer til anvendelse for petroleumsvirksomheten. Kongen er imidlertid gitt hjemmel til å gjøre unntak fra dette utgangspunktet. Siden petrl. § 1-5 første ledd første punktum sier at annet regelverk generelt skal gjelde for petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen, ser ikke prosjektgruppen behov for å regulere dette særskilt i den nye loven. (Vår understrekning.) Det vises også til at Kongen i medhold av petroleumsløven § 1-5 første ledd annet punktum kan gjøre unntak fra den generelle hovedregel i første punktum."

Vi vil i forhold til sitatet her presisere at petroleumsvirksomhet også omfatter betydelig virksomhet på norsk landterritorium, jf. petroleumsløven § 1-4 første og andre ledd.

Petroleumsløven § 1-5 har følgende ordlyd:

"Annen norsk rett enn loven her, herunder bestemmelser om tillatelse, samtykke, eller godkjenning som kreves etter lovgivningen, kommer også til anvendelse for petroleumsvirksomhet. Dette gjelder med mindre annet følger av lov, bestemmelse gitt av Kongen, av folkeretten eller av overenskomst med fremmed stat.

Annen norsk rett gjelder likevel ikke for andre flyttbare innretninger under fremmed flagg enn de som er permanent plassert, med mindre annet er fastsatt ved lov eller ved bestemmelse av Kongen i statsråd."

Med "annen norsk rett" menes både lovgivning i form av formell lov og forskrift, samt ulovfestet rett og lovvalgregler. Anvendelsen av annet norsk regelverk må og avgjøres ut fra en konkret fortolkning av det aktuelle regelverk for å kunne fastslå om det vil ha anvendelse i petroleumsvirksomheten.

Hovedregelen i petroleumsloven § 1-5 er altså slik at "annen norsk rett enn loven her" gjelder for petroleumsvirksomheten, med mindre annet følger av lov eller bestemmelser gitt av Kongen.

Petroleumsloven er det sentrale lovverket knyttet til petroleumsvirksomhet knyttet til undersjøiske petroleumsforekomster. Petroleumsloven § 1-5 første ledd første punktum må forstås slik at når petroleumsloven selv regulerer et forhold, kommer ikke annen norsk rett til anvendelse dersom denne lovgivningen har tilsvarende og konkurrerende regulering med et mer generelt virkeområde. Det samme vil og følge av unntaket i petroleumsloven § 1-5 første ledd annet punktum ved at det er gitt bestemmelser i lovs form og av Kongen gjennom petroleumsloven og petroleumsforskriften som regulerer måling av petroleum.

Dersom det konkurrerende regelverket også regulerer andre sider av petroleumsvirksomheten enn det som er følger av petroleumsregelverket selv, vil disse krav normalt supplere og utfylle petroleumsregelverket.

Vi mener at det er et behov for en avklaring, da prosjektgruppen og utredningen har lagt til grunn at petroleumsloven § 1-5 første ledd betyr at ny lov om mål og vekt vil gjelde for petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen, og at de ikke ser behov for å regulere forholdet til petroleumsvirksomheten særskilt i den nye loven om mål og vekt. Utredningen har ikke vurdert betydningen av petroleumsregelverkets egen regulering, og betydningen av dette for anvendelsen av annen norsk rett i petroleumsvirksomheten, jf. petroleumsloven § 1-5. Etter vår mening bygger utredningen på en feil forståelse av petroleumsloven § 1-5. Det er av vesentlig betydning at myndighetsansvar og grenseflater til annet måleteknisk regelverk blir avklart i forhold til en ny lov om mål og vekt.

OD mener at petroleumsregelverkets egen regulering om krav til måling vil gjelde som i dag, og at en ny lov om mål og vekt bare vil ha betydning der petroleumsregelverket selv ikke har fastsatt krav. Vi forutsetter at en ny lov om måling sikrer at OD forblir den relevante myndighet hva gjelder måling innefor petroleumsvirksomheten.

Med hilsen

Gunnar Berge
oljedirektør

Eva Halland
direktør

Kopi: Olje- og energidepartementet
Justervesenet
Finansdepartementet